כל הזבחים פרק ראשון זבחים יג.

מסורת הש"ס

א) [ברכות דף לג.]; [ע"ז נ.]. ב) פסחים נט.]. ג) ת"כ צו פ"ב פ"ח הי"ח. ד) [ערל ד. מנינה יא. [קידושין לו.]; ת"כ ויקרא נדבה פ"ד פ"ד הי"ד. ה) [תוספ"פ"ק]ר"ה,ו) [ספרי ח. קמ.]. ת"כ שם ה"ח. ספרי בהעלותך פיס' עח. ירושי' שבת פט"ז ה"א. יומא פ"א ה"א. מגילה פ"א ה"י. תוספות פ"ג ה"ב. ז) [קידושין טו.]. ח) ירושי' תרומות פ"ח ה"א. נזיר פ"ג הי"ח. ט) ת"כ צו פ"ב פ"ח הי"ד. י) לקמן צו.. כ) שייך לע"ב. ל) יש"ש תוס' יומא כ.ד"ה וכקרינו,. מ) יומא כד:

ליקוטים

ולהכי קתני לעיל קבלה שלא עשה בהם מחשבה כמעשה זריקה עשה בה מחשבה כמעשה, והעשם שפרש חפיסק פסול מחשבה בזריקה יותר משאר עבודות שאינן באות אלא מדברי הכתוב, זו היא הדרך לפי האחרון, אלא שיש לדקדק אחריו דקא מתרץ ליה רבא לההוא מרבנן בקושיא דסיכה שריים והקטרת אימורין לא קשיא הא דאמר הריני זורק ע"מ לשפוך שריים למחר הא דאמר הריני שופך ע"מ להקטיר אימורין למחר, כלומר כי אמר הריני זורק ע"מ לשפוך שריים למחר פסלה, וכי אמר הריני שופך יכול לא פסלה. ואיכא לאקשויי על מי בתרא למה ליה ליבא למימר הריני שופך ע"מ להקטיר אימורין למחר לא פסלה, דהרייהו לא מעבי כפרה, והא אמרי דאפי' במחשב בקבלה ע"מ לשפוך שריים לא פסלה, והוה ליה למימר הא דאמר הריני זורק ע"מ לשפוך שריים למחר הא דאמר הריני מקבל ע"מ לשפוך שריים למחר דבזריקה פסלה ובקבלה לא פסלה. ומהאי קושיא מסתיא מי קמא דהיכא דאמר הריני מקבל ע"מ לשפוך שריים למחר פסלה. ס"מ הקושיא הראשונה ליא מסיע לפי' הב'. ועוד יש לי קושיא לפי' הראשון מה התירוץ עצמו שתרץ לו רבא לההוא מרבנן, למה שינה דבא את דברו ולא אמר הא דאמר הריני מקבל על מנת לשפוך שריים למחר פסלה כדאמרי בתיובא קמא ולא היה צריך לשנותה לזריקה דהא במחשב בקבלה קיימינן ואמרי דפסלה הוך דקתני דשפיכה שריים והקטרת אימורין לא פסלה באמר הריני שופך וכו' דתרוייהו לא מעבדי כפרה, הנה גם זו הקושיא לפי' הראשון מעתה כיון שיש לנו על פי' הראשון ב' מעמות גדולות ועל הפי' השני מעמה אחת יאמי לנו לגלגל עם פי' הב' יותר מן הראשון ונתרץ הקושיא שיש עליו דהא דאוקמא רבא לההוא מתני' דקתני יצאו שפיכת שריים והקטרת אימורין וכו' כגון דאמר הריני שופך על מנת להקטיר אימורין למחר ולא איקמה כגון דאמר הריני מקבל על מנת לשפוך שריים, אפשר דלשנא דמתני' נקט דקתני לתרוייהו בחדא, אינ הכי אשמעי' רבא טעמא דאמר הריני שופך ע"מ להקטיר למחר לא פסלא אבל אי אמר הריני מקבל ע"מ להקטיר אימורין למחר אע"ג דלא מעבבי כפרה פסלה, והריני מתני' (דף כט ע"ב) דתנן זה הכלל השוחט והמקבל והמולק והמזרק לאכול דבר שדרכו לאכול ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר כדית חרן לזמנו שגגל וחייבין עליו כרת, וזה הפרש יש בין שפיכה שריים והקטרת אימורין ואע"ג דתרוייהו לא מעבדי כפרה ושמא דמילתא משום דכתיב ואם האכל יאכל ואכילת האש קרויה אכילה דכתיב האכלהו אש לא נופת, דשפיכת שריים נהי דדמיא לאכילת מזבח אבל אכילה לא מקריא בהדיא, כך נראה לי בעקרי ביאור (לתוי"ט ת"כ ויקרא פ"ד מכות הרמ"ן נכ' מנסת לחשיקים) וחנא אורך לא מפגלת ולא מתפגלת, ורע דאליבא דר"ע שכיות אצבע אינה מתפגלת שאם שחט או קבל או הזליק לטבול אצבעו למחר לא חשיב פגול משום דלא הוי לא אכילת אדם ולא אכילת מזבח ובריית"א דנקט ולא מתפגלת כרי נסבה דליבא מאן דפליג עלה אלא נקטיה לדרגמא בעלמא כשום שאינה מתפגלת מתפגלת דקן אינה מפגלת (מלית פרי הפסקים ס"ג):

(כמקום פיגול ה"מ), ופי' לשון הפסוקים (ויקרא ז יח, ושם יט ז): ב) [ר"ל אי הי"ל לא ידעה זריקה בכלל כרי (והאמר לעיל) (רוב כתה"י), ר"ל אי הי"ל לא ידעה זריקה בכלל כרי (כ"ר ופרי"ד), וכן בת"כ הנומ' תי"ל המקריב בכלל כרי (הגר"ב), וזי' לות ס: ו] קשה הא מרבינן נמי שחיטה שחוטה עבודה, ונתי"ל לעיל מינת עבודה, לק שמעבד הקטרה [ש"ס: יא] ר"ל עבודה המעכבת, וכן בקמוין [פרי"ד: יב] לפסולא (כתה"י: יג] אחרן הכהנים [ש"ס: יד] מיגמ כלי ליתא בכתה"י ותפ"ר ותוקפים בי' הקיר, ועוד תי"ב: [ט] לבבש אפ"ה כיון לל"ל [ש"ס: טו] ל"ל דאחלולה [ש"ס: טו] כתה"י כגון: יח] ל"ל דבחבוה [ש"ס: יט] ל"ל דהכהנים [שמה"ר: כ] ל"ל ולמלא [שמה"ר ובת"א בתוס"א: כא] בא: כב] דבחיב הוץ לחיובא [ש"ס: כג] פרי"ש כי מלי נעשם ריי, אמנם נעשה דר"ע מלי זבח [הגר"ב. בכתה"י תיבה"י מדם שפך. ולכון הפסוק דם יחבר לאיש כהוא דם ספך, ועוי' כש"י לקמן קז אם: כד] בכתה"י זרים ושמאים: כה] דבעינן [כתה"י: כו] ל"ל דא"ב בת"ב ת"ל המקריב ול"ג לא ירצה. ולוקח כל הדיבור אלמינו, ולתה לעיל אות ט: כח] בכתה"י ובדפ"י מחשבה לא פסלה כו'. וכן כוונה בגלי ד' ולגמ (ומס בקבלה מקוים בפיגול): כט] לפחר קאמר כל"ל [ש"ס]:

עין משפט נר מצוה

סב א מי' פרי"ז מהלי פסה"מ הלכה ט ד יפ:
סג ב מי' פ"ג מה פסה הלכה ח:
סד ג מי' פ"ג מה פסה ד ופע"ז מה פסה הלכה ח ופ"ד מהלי מעה"ק הלכה י:
סה ד מי' פ"ג מה פסה הלכה ט:
סו ה מי' פ"ה מהלכות מעשה הקרבנות פל' ח ופ"ח מהלי פסה"מ הלכה כב:
סז ו מי' פ"ג מה פסה הלכה ז:
סח ז מי' מה פסה הלכה ג:
סט ח מי' פ"ט מהלכות ביאת מקדש הלכה ה:
ע ט מי' מה פסה הלכה ג:
עא י מי' פ"ג מהלי פסה"מ הלכה ג:

תורה אור השלם

1. וְשָׁחַט אֵת בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:
ויקרא א, ה
2. אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים הַמְשׁוּחִים אֲשֶׁר מִלֵּא יָדָם לְכַהֵן: במדבר ג, ג
3. וְאִם שֶׁלֶּמִים בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יַחְשֹׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא:
ויקרא ז, יח

הגהות הב"ח

(א) במשנה ר' אליעזר ב"ר"ש אומר המקבל: (ב) רש"י ד"ה וקבל וסי' לו זרק שלא לשמו לו לשמו כ"ל הגי"מ: (ג) ד"ה אתה וכי אינו זריקה דלא: (ד) ד"ה לא עשה וכי סגקא דעתך דהכי קאמר: (ה) ד"ה לא קשיא וכי אינה מזמה דאי נמי אפילו שריים דאיתרבי בהדיא לקמן: (ו) ד"ה הא דאמר וכי כמחשב:

גליון הש"ם

גמ' יצאו שפיכת שריים. לקמן דף לט ע"ב:

מוסף רש"י

לחדד בה תלמידיו. פיומו לגם לתורה ראמרי פלפול מלגם (ערובין יג.) או לשמן ושלא לשמן. גגמרת מפרש לי כמחשבת עבודה אחת קאמר לי כמחשבת שתי עבודות כגון קיבל לשמו וזרק שלא לשמו (פסחים נב.): שלא לשמן ולשמן. הא דתנא לו שלא לשמו ולשמו אלו דומיא לשמו ושלא לשמו הוא דפסולא דמחמים לשון אחרון אבל שלא לשמו ולשמו לא, קמ"ל דאף כגתר דכרי אדם נתפס אית ליה (עפי' רש"י מנחות ב.). ובכלי שרת. שיאם לוכם בגדי כהונה לרבנים לרבנים אם כהן הדיוט הוא ואם כהן גדול הוא שמנה שהרי נאמר כאן הכהנים וכל מקום שנאמר בני אהרן הכהנים כיוהנים משמע בגגדי כהונתם אמר רבי תרפון אקפח את בניי. מלגר מה על הבית יוסף ד"ה ר' יוסף בר' אלעזר בר' אלעזר בר' אלעזר